

tvinge det danske Folk, det danske Sprog, en saadan Række Benævnelser, som ere juld-
 stændig uensartede med hele Sprogets Form
 og Mand, og som ere i den Grad fremmede,
 at de ikke egne sig til at ombannes en Gang!
 De kunne — for at bruge et bekendt frem-
 med Udtryk — ikke assimileres med det danske
 Sprog; de kunne knap en Gang højes paa
 dansk; der vil i alt Fald opstaa stor Tvivl
 om, hvorledes de skulle højes. Skal man
 sige ti Meter eller ti Metre? Det er straks
 et Emne for Disput. Skal man sige ti Kilo
 eller Kilos eller Kiløer? Det er atter noget,
 hvor der kan komme en saadan Forfælt, som
 ikke er behagelig ved den Slags tekniske Be-
 nævnelser. Der er ogsaa det mærkelige, at
 i Handel og Vandel bruger man ikke Ud-
 trykket Kilogram, men Kilo, skønt det leder
 i høj Grad til Forveksling med Kilometer,
 som man lige saa godt kunde falde paa at
 falde Kilo. — Jeg tror, vi maa erkende, at
 navnlig en lille Nation har en dobbelt For-
 pligtelse til at se at holde sit Sprog rent.
 Disse fremmede Bestanddele, som ville
 trænge sig ind i vort System, skulle mødes
 efter samme Princip som — i Genhold til
 den nyere Fysiologi — det menneskelige Le-
 geme møder Bakterierne. Den nye Syg-
 domsforklaring er jo den, at naar Bakterier
 ville trænge sig ind, navnlig i Blodet, hos
 et sundt Menneske eller i en sund Orga-
 nisme, rejse sig alle de hvide Blodlegemer,
 kaste sig over Bakterierne og sluger dem op.
 Kun naar Organismen er syg, lykkes det
 Bakterierne at trænge ind. Der siger jeg: Vor
 nationale Følelse, vor Sans for Sprogets
 Renhed og Værdighed skal rejse sig mod
 dette Indpodningsforsøg af franke, græske
 og latinske Symfer, som kun ville paadrage
 os sproglige Sygdomme. Vi skulle nok være
 Europæere, følge med i den europæiske Ud-
 vikling, ganske vist. Vi ere fødte i Europa
 og skulle ikke sætte os udenfor det; men der-
 for behøve vi ikke at odelægge vort eget Sprog.
 Det er slet ikke Europæisme. Lad os tage
 Realiteten, lad os tage Maalet og Vægten fra
 Europa, men ikke fordærve vort eget Sprog.
 Det er aldeles unødvendigt at gøre det. Den
 Gang, vi behandlede Toldloven i dette Ting,
 blev der talt saa meget om, at man skulde
 se at holde de fremmede Produkter ude, og
 det er vel den almindelige Mening i dette
 Ting, at der skal være Toldbeskyttelse, og
 at man paa den Maaade skal se at sætte en
 Grænse, saa at vi kunne faa en national
 Produktion. Det ærede 2det Medlem for
 Kjøbenhavn (Mazén) holdt den Gang et
 beaandret Foredrag, som det ærede Medlem
 fra Randers (Stilling) var meget begejstret
 for, netop om dette Punkt, og det hele kon-

centrerede sig i, om jeg saa maa sige, at det
 ærede 2det Medlem for Kjøbenhavn satte
 sin nationale Otonomi paa Vers og sagde:
 "Det danske Land for den danske Mand."
 En udmærket god Sentens, som vi alle kunne
 underskrive. Her ved denne Lov vil jeg bede
 det ærede Medlem og hans Meningsfæller
 om at gøre en lille Vending i dette Vers.
 Lad os sige: "Det danske Sprog for den
 danske Bog." Lad os være fri for i vore
 Skoler at lade indprænte alle disse frem-
 mede Benævnelser. Der tales i disse Tider
 saa meget om, at vi skulle søge at bevare det
 fra vore Fædre overleverede nationale Eje.
 Ogsaa en udmærket Sætning, som jeg under-
 skriver i enhver Henseende; men jeg siger,
 at det bedste Eje, vi have faaet overleveret
 fra Fædrene, er vort Sprog, og lad os se
 at bevare det og holde det rent for disse
 Bakterier, man vil indpøse i det. Hvis der
 her var Tale om at indføre et System af
 tytske Kunstudtryk, af tytske Benævnelser, vilde
 de Herrers Sprogans og nationale Følelse
 rejse sig derimod. Vi vilde ikke finde os i,
 til Betegnelse af vort Maal og Vægt at have
 en Række tytske Benævnelser. Men bliver
 det maaske bedre, fordi det er et saadant
 mixtum compositum af Franst, Græst, Latin,
 der er langt mere uforenligt med Sprogets
 Mand og umuligt at behandle i Sproget,
 end selv tytske Benævnelser vilde være?

Jeg har hidtil talt om Hensynet til
 Sprogets Renhed og Værdighed; men der
 er et andet Hensyn, der vejer for mig om-
 trent lige saa meget og omtrent falder sam-
 men dermed; det er Hensynet til Menig-
 mand. Man erkender jo fra alle Sider, at
 det er en vanskelig Opgave, man her vil
 lægge paa Menigmands Skuldre. Man
 binder en tung Byrde blot ved at forlange,
 at han skal gaa over til et helt andet Sy-
 stem for Maal og Vægt; men lad os saa
 ikke gøre som Fariisærne, der bandt store
 Byrder og lagde dem paa andres Skuldre,
 men ikke selv vilde hjælpe det mindste med
 at bære dem. Kunne vi hjælpe Menigmand
 med at bære disse Byrder ved at give ham
 dem i dansk Klædebon, lad os saa gøre det.
 Giver man ham en hel Række af fortviv-
 lede fremmede Ord, skulle de Herrer nok saa
 at se, hvad der kommer ud deraf; der kom-
 mer en saadan Forvrængning og Fordrej-
 ning ud af det, som vi alle ville gaa og lide
 under i 100 Aar endnu. Der vil ikke blive
 Tale om en Kilometer; nej, det vil hedde
 Killemeter; der vil ikke blive Tale om
 Hektarer, men om Hekterer, ikke om De-
 farer, men om Defferer; en Aar vil forno-
 dentlig blive en Hare ved en national Om-
 sætning. Man vil ikke sige Hektoliter, men